

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili ve bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası (1/768)

T. C.

Başvekâlet

Muamêlât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2736, 6/349

15 . II . 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili ve bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkında Adalet Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 13 . II . 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili ve bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkındaki kanun lâyihasının mucip sebepleri

Demokratik rejimin temel şartı olan neşir ve matbuat hürriyetinin suiistimalini önlemek ve bizzat bu hürriyetleri korumak ve tarsin etmek maksadiyle bir taraftan mevzuatımızın hâdiselere ve içtimai zaruretlere göre işlenmesine ve mevcut boşlukların doldurulmasına çalışılırken diğer taraftan mezkûr hürriyetlerin hüsnüistimalini uzaktan veya yakından kısmen dahi olsa gölendirecek mahiyette ad ve telâkkisi mümkün bulunan ve mevzuatımıza evvelce şu veya bu sebeplerle ithal edilen hüküm ve müeyyidelerin tadil ve ıslah edilmesi lüzumunun arzettiği ehemmiyet izahtan vârestedir.

İşte bu cümleden olmak üzere Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili cihetine gidilmiş ve maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

Tadilât, aşağıda arzedilen hususlara mâtuf bulunmaktadır.

1. Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin birinci fıkrasına göre, harb esnasında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak veya halkın mâneviyatını kırarak veya düşman karşısında memleketin mukavemetini azaltacak şekilde asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haberler yayılması veya nakledilmesi veya milli menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunulması beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasını müstelzim olup maddenin diğer bent ve fıkraları ise cezayı derece derece müebbet ağır hapse kadar yükselten şiddet sebeplerini ihtiva etmekte ve kambioların kıymetini düşürmeye ve kıymetli evrak piyasası üzerinde tesir yapmaya mâtuf hareketleri de müeyyide altına almaktadır.

Bu madde tarif ve tasrih edilen cürümler sulh zamanında işlendiğinde, harb zamanında işlenmeleri halinde tâyin edilecek cezanın yarısından dörtte üçüne kadar indirilmek suretiyle hükmedileceğini âmir bulunan ve tadile esas olan son fıkra hükmü maddeye 1938 yılında 3531 sayılı Kanunla ilâve edilmiştir.

Maddedeki cürümlerinden her hangi birinin sulh zamanında işlenmesi, hafif şekliyle iki buçuk ve ağır şekliyle 7,5 sene ağır hapis ve şiddet sebebinin mevcudiyeti halinde ise müebbet ağır hapis cezasını müstelzim bulunmaktadır. Meselâ âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak ma-

hiyetteki asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müsteni bir haberin sulh zamanında yayılması veya nakledilmesi hallerinde, failleri hakkında asgari 2,5 âzami 7,5 sene ağır hapis cezası hükmedilebilecektir.

Bu müeyyidelerin cürüm ile ceza arasındaki nispeti âdile prensibine uymadığı, nispetsiz derecede şedit olduğu ilk nazarda anlaşılmaktadır.

2. 161 nci maddenin son fıkrası hükmüne tevfikân sulh zamanında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekildeki asılsız veya mübalâğalı haber veya havadis yayılması veya nakli, mahkemenin takdirlerine göre, asgari ya 2,5 yahut bir sene 3 ay ağır hapis cezasını müstelzimidir.

Halbuki neşir yoluyla veya radyo ile işlenecek cürümler hakkındaki kanun lâyihasının 3 ncü maddesinde aynı cürmün yani yalan haber veya havadis neşri veya nakli suçunun müeyyidesi cürüm ile ceza arasındaki âdil nispet göz önünde tutulmak ve mevzuatımızdaki diğer müeyyidelerle ahenk ve irtibat tesis edilerek ceza adaleti sağlanmak suretiyle bir seneden üç seneye kadar hapis ve bin liradan on bin liraya kadar ağır para cezası olarak kabul edilmiştir.

Mezkûr cürmün matbuat vasıtasıyla yahut radyo ile işlenmesi hallerinde, failleri asgari bir sene hapis ve ağır para cezasına mahkûm edilecek ve fakat aynı cürmün âdiyen ikaı halinde ise maznun daha şedit bir mahiyet taşıyan ağır hapis cezasına çarptırılacaktır.

Bilindiği üzere her hangi bir cürmün matbuat veya radyo ile işlenmesi halinde cürmün tesir derecesi ziyadesiyle vâsi ve şümlü olduğundan müeyyidenin cürmün âdiyen işlenmesi haline mürettep müeyyideden daha şedit bulunması en basit bir ceza siyaseti ve adalet kaidesidir. Halbuki yukarıda tebarüz ettirildiği şekilde âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak mahiyetteki asılsız veya mübalâğalı bir haberin yahut havadisın yayılması veya nakli hali, aynı cürmün matbuat ile veya radyo ile ikaından daha ağır bir ceza müeyyidesini ihtiva etmektedir ki, bu tezadın bertaraf edilmemesi adaletsizliğe vasıta olmaktan başka bir mâna ifade etmez.

3. 161 nci maddede yazılı bu cürümlerin sulh zamanında işlenmeleri halinde dahi bu nevi dâvaların, Askerî Ceza Kanununun 48 ve 58 nci ve Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 3 ncü maddeleri gereğince Millî Savunma Vekilinin izniyle askerî mahkemelerde rüyeti icabetmektedir. Filhakika, Basın Kanununun 1953 yılında tadil edilen 36 ncı maddesiyle matbuat vasıtasıyla işlenen bütün suçlardan dolayı faillerin, askerî eşhastan madut bulunmadıkları takdirde, muhakemelerinin umumi mahkemelerde görüleceği temin edilmiş ise de cürüm matbuat yoluyla işlenmeyip de diğer bir vasıta ile veya âdiyen ika edildiğinde dâvayı rüyet salâhiyeti yine askerî mahkemeye ait olup binnetice bir kısım vatandaşlar hâkimi tabiflerine bağlamakta ve bir kısmı ise bu prensibin hariciinde bırakılmaktadırlar ki, aynı suçun muhtelif vasıtalarla veya âdiyen işlenmesi halinde, kaza mercilerinin tefrik edilmiş olması suretiyle hem içtihadlarda tehalüf ve hem de bir kısım vatandaşların hâkim tabiüsinden ayrılması gibi mühim mahzurlar doğmaktadır.

4. 161 nci maddenin son fıkrası, tarzı tahrir bakımından hatalı olmakla beraber kanun tekniğine de uymamaktadır. Zira metinde, maddede yazılı cürümler sulh zamanında işlendiğinde, hükmedilecek cezanın miktarı tâyin ve tesbit edilmekte ve fakat bu cürümlerin neler olduğu açıklanmadığından cümlésinin sulh zamanında işlenebileceği hususu kanun vâzınca kabul edilmiş addolunmaktadır. Halbuki maddede tarif ve tasrif ve tasrih edilen cürümlerin bir kısmının munhasıran harb halinde işlenmesinin mümkün olup sulh zamanında ikalarının kabil olmadığını gerek tatbikattaki misaller ve gerek cürümlerin vasfı ve mahiyeti ve unsuru aslıleri vazihan göstermektedir.

5. Cürme mürettep olan bâzi cezaların, o cürmün sulh zamanında işlenmesi halinde tatbiki imkânsız bulunmaktadır. Ezcümle müebbet ağır hapis cezasını müstelzim olan bir fiilin sulh zamanında işlenmesi halinde cezadan ne şekilde ve ne miktar indirme yapılacağı metinde açıklanmadığından tatbikatta bu cezanın hükmedilmesine imkân bulunmadığından tereddütlere düşüleceği tabiidir.

Binnetice yukarıdan beri arz ve izaha çalışıldığı üzere, 161 nci maddenin son fıkrasındaki noksanların ve tezadların giderilmesi ve telifi maksadiyle mezkûr fıkra metninde ancak sulh halinde işlenmeleri mümkün ve kabil olan cürümler tadat ve tasrih edilmiş ve cürüm ile ceza arasındaki âdil nispet prensibine yer verilmek ve mevzuatımızdaki diğer müeyyidelerle ahenk temin edilmek suretiyle şedit müeyyidelerin yerine âdil ve nispetli cezalar ikame edilmiştir.

Ayrıca maddeye ilâve edilen bir fıkra hükmü ile, bu nevi dâvaların izne bağlı olmaksızın umumi mahkemelerde hal ve rüyeti temin edilmiş ve dolayısıyla hâkimi tabiisinden ayrılmış olan vatandaş tabii hâkimine iade edilmiş bulunmaktadır.

Tadil edilen fıkraya göre : Sulh zamanında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekilde asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haberler yayılması veya nakledilmesi veya Millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunulması altı aydan iki seneye kadar hapis ve (500) liradan (5 000) liraya kadar ağır para cezasıyla müeyyet kılınmıştır.

Fıkra, sulh zamanında işlenmeleri mümkün ve kabil olan ve yekdiğerlerinden tamamıyla ayrı ve müstakil bir vasıf ve mahiyet arzeden üç nevi cürüm tarif ve tasrih edilmekte ve bunların hepsi aynı müeyyideye tâbi tutulmaktadır.

Fıkra, derpiş edilen cürümlerin aşağıda yazılı olduğu şekilde tadadı ve müşterek unsurun ayrılması izahatımız için kolaylık teşkil edecektir.

Sulh zamanında :

1. Âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekilde asılsız, mübalâğalı havadis veya haber yayılması veya nakledilmesi;

2. Maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yayılması veya nakledilmesi;

3. Millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunulması, menedilmiştir.

Bu üç ayrı cürümün müşterek unsuru, hepsinin sulh zamanında işlenmiş olması şarttır. Şayet bu cürümler harb halinde işlenirse şüphesiz birinci fıkradaki müeyyide veya bu fıkraya şâmil diğer bent ve fıkralardaki müşeddet cezalar tatbik edilecektir.

Maddeye yeniden ilâve edilen bir fıkra hükmü ile de, sulh zamanında işlenen mezkûr cürümlerin takibi izne bağlı olmaksızın bu cürümlere mütaallik dâvalar, askerî mahkemelerde deñil umumi mahkemelerde hal ve rüyet olunacaktır. Bu değışiklik harb haline maksur olan ve tadilin şümulü haricinde bırakılan birinci ve mütaakıp fıkraların tâbi olduğu usulü muhakemeye tabiiyle sâri değıldir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/788

Karar No. 43

23 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

Adalet Vekâletince hazırlanarak Vekiller Heyetinin 13 . II . 1954 tarihli kararına istinaden Başvekâlet tarafından Büyük Millet Meclisine sunulan, Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili ve bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkındaki kanun lâyihası Yüksek Riyasetçe encümenimize havale edilmiş olduğundan Adliye Vekili ve vekillik temsilcileri hazır oldukları halde tetkik ve müzaker edildi.

İncelenen lâyihaın gerekçesinin tetkikından da keyfiyet anlaşılacağı veçhile Büyük Millet Meclisine sunulan lâyihaın başlıca aşağıda 5 madde halinde hulâsa edilen aksaklıkları giderme gayesini istihdaf ettiği anlaşıldı.

1. Türk Ceza Kanununun 161 nci madde-

sindeki cürümlerden her hangi birinin sulh zamanında işlenmesi hafif şekilde 2,5 ve ağır şekilde 7,5 ve şiddet sebebinin mevcudiyeti halinde ise müebbet ağır hapis cezasını müstelzim bulunmaktadır. Bu müeyyideler cürüm ile ceza arasında bir nispeti âdile bulunması hakkındaki ceza prensibine uymamakta ve nispetersiz derecede şedit bulunmakta olduğundan bu maddedeki cezalar âdil bir nispet dairesinde tenzil edilmektedir.

2. Her hangi bir cürümün matbuat veya radyo ile işlenmesi halinde tesir derecesinin âdiyen işlenen suçlardan daha vâsi ve şümulü olduğunda şüphe yoktur. Bu itibarla bu gibi cürümlerin cezalarının âdi cürümlerin cezala-

rından daha fazla olmaması lâzımgelir. Bu gibi hallerde müeyyidelerin daha şiddetli olmaları en basit bir ceza siyaseti ve adalet kaidesidir. Halbuki neşir yolu ile veya radyo ile işlenecek cürümler hakkındaki kanun lâyihasının 3 maddesinde, aynı cürmün yani yalan haber veya havadis neşri veya nakli suçunun müeyyidesi cürüm ile ceza arasındaki âdil nispet göz önünde tutulmak ve mevzuatımızdaki diğer müeyyidelerle ahenk ve irtibat tesis edilerek ceza adaletini sağlamak sureti ile bir seneden 3 seneye kadar hapis ve bin liradan on bin liraya kadar ağır para cezası olarak âdiyen işlenen suçlardan daha hafif bir şekilde kabul edilmiştir. Bu durum karşısında mevzuatımız arasında da bir ahenksizlik yaratılmaması için 161 nci maddenin son fıkrasındaki ağır müeyyidelerden teklif olunan hükümlerle tahfif edilmekte ve bu suretle kanunlarımız arasında tenazur temin olunmaktadır.

3. 161 nci maddenin son fıkrasındaki sulh zamanında işlenen suçların da Askerî Usul Kanununun 48 ve 58 nci maddeleri ve Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 3 ncü maddesi hükümlerine göre Millî Müdafaa Vekâletinin izni ile askerî mahkemelerde rüveti icabettmektedir. Vakaa Basın Kanununun 1953 yılında tadil edilen 36 ncü maddesi hükmü ile matbuat vasıtası ile işlenen bütün suçların faillerinin askerî eş-hastan madut bulunmaları takdirde umumî mahkemelerde muhakeme edilmeleri kabul ve temin edilmiş ise de cürmün matbuat yolu ile işlenmesi de diğer bir vasıta ile veya âdiyen ika edilmesi halinde dâvayı rüvet salâhiveti yine askerî mahkemelere ait bulunmaktadır. Bu suretle bir kısım vatandaşların hâkimi tabîileri olan umumî mahkemelerde, bir kısım vatandaşların da prensip hilâfına askerî mahkemelerde muhakeme edilmeleri doğru olmadığından mevzuat arasındaki bu ahenksizlik de giderilmiş ve sulh zamanında işlenen cürümlerin faillerinin umumî mahkemelerde muhakeme edilmesi kabul edilmiştir.

4. 161 nci maddenin son fıkrası yazılı şekli bakımından hatalı olduğu gibi kanun tekniğine de uygun bulunmamaktadır. Zira metinde maddede yazılı cürümlerin sulh zamanında işlenmesi halinde hükmedilecek cezanın miktarı tâyin ve tesbit edilmekle beraber bu cürümlerin neler olduğu tasrih edilmediğinden cümle-

sinin sulh zamanında işlenebilecekleri hususu vâzı kanun tarafından kabul edilmiş addolunmaktadır. Halbuki maddede tarif ve tavsif edilen cürümlerin bir kısmı munnaşran harb halinde işlenmesi kabil olan ve sulh zamanında ikaları mümkün bulunmayan cürümlerdir. Bu sebeple sulh zamanında işlenebilen cürümlerin son fıkrada tasrihi sureti ile maddenin tarzı tahriri ıslah edilmiştir.

5. Ayrıca maddeye ilâve edilen bir fıkra ile bu nevi dâvaların izne bağlı olmaksızın umumî mahkemelerde rüyet ve halledilmesi temin olunmuştur.

Hükümetçe yukarıda 5 madde halinde huûsa edilen gerekçelere binaen Büyük Millet Meclisine sevk edildiği anlaşılan tadil lâyihasının bu mucip sebepleri Encümenimizce de muvafık görüldüğünden aynen kabul edilerek kanunun heyeti umumiyesinin müzakeresine geçilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesinin müzakeresi sırasında söz alan âzalardan bâzıları maddedeki (Maksadı mahsus) tâbirine itirazla vazıh bulunmayan tâbirin ,tatbikatta şüphe ve tereddütlere yol açabileceğini ileri sürerek tayyını ve yerine (Fena veya kötü maksat) tâbirinin ikamesini teklif ettikleri gibi bâzı âzalar da fıkradaki (Maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yaymak veya nakletmek) fiilinin (Âmmenin telâş ve heyecanı mucip olmak) unsuruna bağlı olmayan müstakil bir cürüm teşkil edeceği kanaatini izhar etmişlerdir. Bu arada söz alan Adliye Vekili Hükümet gerçekçesinin son kısmında küçük bir zühul mevcut olduğunu maddenin sulh zamanında işlenen cürümlere ait 4 ncü fıkrasında âmmenin telâş ve heyecanı mucip olacak şekilde asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yaymak veya nakletmek fiili ile millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunmak fiilinden ibaret iki esaslı cürüm mevcutken gerekçenin son kısmındaki 2 numaralı bentte (Maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yayılması veya nakledilmesi fiilinin de müstakil bir cürüm olarak mütalâa edildiğini ve gerekçede bu küçük zühülü tashih ettiklerini söylemiş ve sulh zamanında âmmenin telâş ve heyecanı mucip olacak şekilde asılsız haber ve havadis yayma fiilinin A) Asılsız, B) Mübalâğalı, C) Maksadı mahsusa müstenit olmak üzere 3 unsuru ihtiva ettiğini ve (Maksadı mah-

susa müstenit havadis veya haber yaymak veya nakletmek) cürmünün ancak âmmenin telâş ve heyecanını mucip olmak unsuru ile tekemmül edeceğini sözlerine ilâve etmiştir.

Encümenimizde yapılan müzakereler sonunda (Maksadı mahsus) tâbirinin vazih olduğu ve tatbikatta hiçbir şüphe ve tereddüt uyandırmadığı neticesine varılarak gerek bu tâbirin maddeden çıkarılması hakkındaki teklif ve gerekse bu tâbirin çıkarılması suretiyle fıkranın yeniden yazılması hakkındaki diğer takrirler ekseriyetle reddedildiği gibi encümen ekseriyetince müzakere mevzuu olan 4 ncü fıkrada :

1. Âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekilde asılsız mübalâğalı havadis ve haber yayılması,

2. Âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekilde maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yayılması veya nakledilmesi,

3. Millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunulması,

Fiillerinden mürekkep 3 ayrı ve müstakil suç mevcut olduğu ve maddenin tatbikatta bu şekilde anlaşılması icabedeceği keza ekseriyetle kabul edilmiştir.

Sulh zamanında işlenen fiillerin cezalarının, âdil bir nispetle indirilmesi teklifi işlenen cürüm ile verilecek ceza arasında bir nispeti âdile bulunması hususundaki ceza prensiplerine uygun ve yerinde görüldüğünden encümenimizce de ittifakla kabul olunmuştur.

Mütaakiben maddenin son fıkrasındaki bu gibi cürümlere ait dâvaların izne bağlı olmaksızın umumi mahkemelerde rüyet edilmesine dair olan hükmün müzakeresine geçilmiştir.

161 nci maddenin 4 ncü fıkrasındaki cürümlerin takibinin izne bağlı olmaması hususunda Hükümetçe teklif edilen prensip encümenimizce de yerinde görüldüğünden aynen kabul edilmiştir.

Mahiyetleri itibariyle âdiyen işlenen suçlardan daha ağır oldukları aşikâr olan basın yoluyla işlenen suçlara mütaallik dâvaların umumi mahkemelerde görülmesi prensibinin Basın Kanununun 36 ncı maddesinde esasen kabul edilmiş olması ve daha hafif bir mahiyet arz eden sulh zamanında işlenen ceraimi âdiyenin askerî mahkemelerde rüyet edilmesinin caiz bulunmaması dolayısıyla sulh zamanında işlenen 161 nci maddedeki fiille mütaallik dâva-

lara da umumi mahkemelerde bakılması teklifi mevzuat arasında tenazur ve ahenk temin ve vatandaşın hâkimi tabiisine iade edilmesi bakımlarından muvafık görüldüğünden encümenince ittifakla kabul olunmuştur.

Son fıkranın görüşülmesi sırasında bâzı arkadaşlar 161 nci maddenin 1 nci fıkrasındaki harb zamanında işlenen cürümlere ait mahkemelerin de umumi mahkemelerde rüyet edilmesini teklif etmişlerse de, Türk Ceza Kanununun vatan aleyhine işlenen ceraimine ait faslında yazılı olan (Harb esnasında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak veya halkın mâneviyatını kırarak veya düşman karşısında memleketin mukavevetini azaltacak şekilde asılsız mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haberler yaymak, nakletmek veya millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunmak) gibi ağır ve daha ziyade askerî bir cürüm mahiyetini arz eden fiillerin muhakemelerinin memlekette fevkalâde hallerin cari olduğu her şeyden ziyade vatan müdafaasının mevzuubahis bulunduğu harb sıralarında umumi mahkemelerde rüyet edilmesi caiz görülmediğinden yapılan müzakereler sonunda harb zamanında işlenen cürümlerin de umumi mahkemelerde rüyet edilmesini temine mâtuf talebin ekseriyetle reddine karar verilmiştir.

Netice itibariyle, Hükümetin tadil teklifinin aynen kabulüne işin mahiyet ve ehemmiyetine binaen diğer işlere tercihan müstaceliyetle müzakeresi hususunun Büyük Millet Meclisinin yüce tasvibine arz edilmesine karar verilerek müzakereler ikmal edilmiştir.

Yüksek Riyasete takdim olunur.

Reis	Bu Mazbata Muharriri
İzmir	Balıkesir
H. Özyörük	M. Erkuyumcu
Kâtip	
Balıkesir	Amasya
V. Asena	İ. Olğaç
Ankara	Ankara
O. T. İltekin	Söz hakkım mahfuz
	H. Ş. İnce
Aydın	Manisa
N. Geveci	Ş. Ergin
Çoruh	Erzurum
M. Güney	Enver Karan

Gazianteb
G. Kmoğlu
Kars
L. Aküzüm
Konya
H. Aydın

İstanbul
A. Moshos
Kayseri
Y. Z. Turgut
Konya
M. Obuz

Kütahya
S. S. Nasuhoğlu
Sivas
Ş. Ecevit
Yozgad
N. Ü. Alçalı

Siiird
Ş. Türkdogan
Tokad
H. Ökeren
Tokad
M. Önal
İçel
Şahap Tol

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrasının tadili ve bu maddeye bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. —

Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinin son fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye bir fıkra ilâve olunmuştur.

Madde 161. — Harb esnesında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak veya halkın mâneviyatını kırarak veya düşman karşısında memleketin mukavemetini azaltacak şekilde asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haberler yayan veya nakleden veya millî menfaatlara zarar verecek herhangi bir faaliyette bulunan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Eğer fiil :

1. Propaganda ile veya askerlere tevcih olunarak işlenmişse,

2. Suçlu tarafından bir yabancı ile anlaşma neticesi yapılmışsa verilecek ceza on beş seneden eksik olmamak üzere ağır haptir.

Eğer fiil, düşmanla anlaşma neticesi işlenmiş ise cezası müebbet ağır haptir.

Harb zamanında düşman karşısında milletin mukavemetini tehlikeye mâruz kılacak şekilde kambiyoların tedavül kıymetini düşürmeye veya resmî veya hususi kıymetli evrakın piyasası üzerinde bir tesir yapmaya mâtuf hareketlerde bulunan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve üç bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Eğer fiil suçlu tarafından bir yabancı ile anlaşma neticesi yapılmışsa ağır hapis cezası on seneden ve düşmanla anlaşma neticesi işlen-

mişse on beş seneden aşağı olamaz.

Sulh zamanında âmmenin telâş ve heyecanını mucip olacak şekilde asılsız, mübalâğalı veya maksadı mahsusa müstenit havadis veya haber yayan veya nakleden veya millî menfaatlara zarar verecek herhangi bir faaliyette bulunan kimse (6) aydan (2) seneye kadar hapis ve (500) liradan (5 000) liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Yukarıki fıkroda yazılı cürümlerin takibi izne bağlı olmayıp bu nevi cürümlere mütaallik dâvalar umumi mahkemelerde görülür.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	
Devlet Vekili	Adalet Vekili
C. Yardımcı	O. Ş. Çiçekdağ
Millî Savunma Vekili	İçişleri Vekili
K. Yılmaz	E. Menderes
Dışişleri Vekili	Maliye Vekili
F. Köprülü	H. Polatkan
Millî Eğitim Vekili	Bayındırlık Vekili
R. S. Burçak	K. Zeytinoğlu
Eko. ve Ticaret Vekili	Sa. ve So. Y. Vekili
F. Çelikbaş	Dr. E. H. Üstündağ
G. ve Tekel Vekili	Tarım Vekili
	N. Ökmen
Ulaştırma Vekili	Çalışma Vekili
Y. Üresin	H. Erkmek
İşletmeler Vekili	
S. Yırcalı	